

PO SVETU

Mirovna pogajanja med Ameriko Huerto so se pričela. Mirovna komisija bo predložila novo provizorično vladno za staro Mehiko, ki bo v popolno zadovoljstvo vsem strankam.

Meh. ustaši so zavzeli važno mesto Saltillo ter pregnali fed. armado sestojčo iz 12.000 mož. Zaplenili so mnogo vojnega materijala. Torej se ena bitka in Huerta bo premagan.

Vojska z Mehiko bi nas stala 200.000 življenj ter pet milijonov dolarjev. Tako je preračunal nek človek, kateremu so meh. razmere dobro znane.

Mexico City, glavno mesto južne republike, je 7000 čevljev nad morsk gladino.

Prva vojska z Mehiko, leta 1847, je stala obe stranki 250 milijonov. 7800 ameriških vojakov je izgubilo življenje, seveda največ radi bolezni. Meh. izguba je bila 25.000 mož. Meh. armada je še la sto tisoč vojakov med tem ko je bila ameriška nekaj tisoč večja.

Mehiški ustaši so takorekoč že dobili priznanje od angleške vlade. Poroča se tudi, da bodo priznani od Amerike kakor hitro zavzamejo glavno mesto.

Hrana ameriških vojakov ni slaba. Te dni so iz New Yorka poslali ameriškim vojakom v Vera Cruz, raznovrstnih jestvin v vrednosti sto tisoč dolarjev. Izmed drugimi jestvinami je 675.000 funtov krompirja, 25.000 funtov čebule, 34.000 funtov (zmrznjene) perutnine, 40.000 funtov surovega masla, in 20.000 ducatov jajc. Ni čuda torej, da se Amerikanci s tako navdušenostjo prostovoljno pridružujejo vojakom. Saj živijo veliko boljše kot marsikateri delavec.

Gen. Villa dela lepe dobičke s svojo ustajo. Naredil je pogodbo s Los Angeles Film Co. ki izdeluje premične slike. Za izključno koncesijo mu bode dotična družba dala veliko vsoto, seveda Villa se bo moral držati pogojev v pogodbi ter voditi vojsko, tako da bo tudi družbi prav — da bode več senzacije in zanimanja v slikah. In ta pogodba oziroma družba igra dokaj veliko ulogo v tej ustaji. Pri zavzetju mesta Terreona je Villa moral odložiti naskok in namreč na zahtevo družbe. Hotel je namreč naskočiti v noči, a na zahtevo družbe je moral odložit do prihodnjega dne, kajti fotografski aparati ne morejo delovati v noči temveč v svetlem dnevu. No, odložil je na skok do drugega dne in ta odlog je bil v veliko korist federalnim bojovnikom, ki so ravno radi tega kratkega odloga zamogli toliko vtrditi, da so vstrajali nekaj dni več, kot bi pa bili, v slučaju, da se je mesto naskočilo v noči. In vsled tega je tisoč ustaških vojakov padlo odveč, toda kaj za to, za dotične slike bode Villa do bil \$50.000.

Huerta je pripravljen odstopiti pod pogojem, da Amerika posodi mehiški vladi 400 milijonov in poleg, da on sam sme imenovati svojega naslednika. Ni zelo neumen ta Huerta in akoravno je vedno pijan, vseeno dobro ve, kaj je dobro za njega.

Del ameriškega vojnega brodivja v južnih vodah je bil odpoklican.

Razne novice iz Colorade

126 izmed 130 miličarjev, ki so masakirali ženske in otroke v Ludlowu, je bilo istočasno v službi operatorjev, kot čuvaji. Od kompanije plačani kriminalci so izvršili to grozno klanje in državna zbornica jim je celo dovolila plačati Dragi državljani, zapomni si to in voli pravilno pri prihodnjih volitvah.

Pri masakiranju v Ludlowu je sodelovalo mnogo stavkolo milcev iz Delague, Hastings, Berwind in drugih krajev. Te dni se je pa dognalo, da so ti garjevci med bitko oropali štrajkarske šotore in da so kar cele vozove pohištva, obleke in drugih stvari, last štrajkarjev, navozili v svoje skebske brloge. Federalni vojniki bodo stvar preiskali in vsi krivi bodo hudo kaznovani.

V Segundo so aretirali natakarkarja Louis Zanebillo, ker je vojakom prodajal opojne pijače. No, natakarkarji pa res ne vedo ali bi ljubili, ali sovražili vojake. Kar storijo, ni prav.

Predsednik Wilson se je na javno zahtevo začel zanimati za coloradsko situacijo. Te dni se poroča, da bo imenoval posredovalni odbor ter ga poslal v Colorado, da konča štrajk. Stavkarji so pripravljene izročiti zadevo dotičnemu odboru, dočim pa operatorji nikakor nečejo slišati o nobenem posredovanju. S to trmo bodo pa operatorji samo prisilili vlado, da bode tem preje nastopila strogo in odločno v tej za deva.

Ludlowsko šotorišče je navedeno postavljeno in koncem tedna se bodo vsi bivši stanovančiki naselili tam. Naselbina je sedaj tako razdelena, da je vsak narod zase in ima svojega voditelja, ki sodeluje z gl. načelnikom za vzdrževanja reda.

250 oseb je mrtvih kot posledica bitke med Zamorci in Indijanci v državi Louisiana. Nek ameriški zamorec se je hotel poročiti z indijsko kraljico Nazada. To je ogorčilo Indijance, ki so z orožjem naskočili črnce na bližnji plan-tazi.

V Minneapolis, Minn. se vrši štrajk razvaževalcev ledu. Stavka je popolna in vse kaže, da bode mesto moralo prevzeti podjetja z ledom.

J. D. Rockefeller ima približno 300 milijonov vrednega posestva v Clevelandu. Njegov letnji davek znaša \$4.230.000 in revček se še nekoliko brani, da bi ga ne plačal.

Ritter von Manoilovich Bodovich, novi konzul za v Denver bode prišel sem koncem tedna. Namestnik bode dr. Schwiegeln, ki je bil odstavljen baje radi pritožb premogarskih štrajkarjev. Konzul Bodovich je bil v vladni službi že več let. Zastopal je avstrijsko vlado v Carigradu za šest let, kot podkonzul v New Yorku eno leto nato je bil poslan v Dunaj, kjer je sedaj opravljal vladno službo. Dosedanji podkonzul Fritz von Fischer-Ankern bo ostal na starem mestu.

Ekspresne družbe so izgubile polovico prometa od kar je nastopila paketna pošta. Rockefeller bi tudi izgubil mnogo milijončkov, ko bi država sama kopala svoj premog.

Leadvillsko bralno in izobraževalno društvo je izvolilo sledeči odbor: Anton Prijatelj, preds.; Adolf Anžiček, tajnik; Frank St'bernik, blagajnik.

Coloradski listi, ki delujejo za zmago operatorjev proti premogariji, so večinoma pod unijsko kontrolo, to je, da edinole unijski tiskarji se smejo sprejemati v službo in da morajo podjetniki plačevati tako mezdo, kakršno določa unijska. In nobenih teh listov ne piše in obrekuje unijski tiskarjev radi takih razmer, toda na povelje premogarskih baronov pa ti listi dnevno pišejo da premogariji ne smejo na noben način zmagati. Sicer bode premogarska unijska podarila premogarska podjetja namreč s tem, da bo določala mezdo in da ne bode dovolila dela neunijskim delavcem. Zakaj delati to razliko oziroma to izjemo? Ako tiskarji, ki služijo najmanj \$4 za osem urno delo, smejo dogotove meje gospodariti s tiskarskimi podjetji, zakaj bi pa premogariji ne smeli? Tiskarji, prevaževalci, mizarji, mašinisti, železniški uslužbenci, pivovarniški delavci, natakarkarji in sploh vsi delavski sloji v Coloradu so se organizirali ter dobili priznanje od podjetnikov. In kapitalistično časopisje ne more dokazati, kje je temu koraku sledilo kajškoda Prestitucijsko časopisje se za majhne kapitaliste sploh ne zmeni, ni nasprotovalo, ko so ti morali priznati unijsko. Toda sedaj, ko je krvoloku Rockefellerju prišlo za kožo, pa to prodano časopisje nikakor ne more dovoliti, da bi Rockefeller priznal unijsko, nikakor ne more dovoliti, da bi on tako pravično ravnal s svojimi delavci, kot ravnajo podjetniki z manjšim kapitalom. Argumenti, katere rabijo dobro plačani listi, so jako slabi in ne vemo kako morejo z njimi slepiti toliko ljudi. Sploh ni razumeti, zakaj se vsi sloji izvzemši premogarjev smejo določati svojo plačo. Delavec je delavec, naj bode tega ali onega sloja. Vsi sloji morajo imeti enake pravice. In če kapitalistično časopisje odobrava priznanje unijske od majhnih kapitalistov, tedaj bi moralo tudi odobravati priznanje od Rockefellerja, ki s svojimi milijoni najlože trpi malenkostne neprijetnosti, ki bi nastale vsled priznanja. Priznanje unijske U. M. W. of A. pomeni samo to, da bodo premogarski delavci imeli besedo, kadar se bo določalo, za kakšno mezdo bodo težko delali v nevarnih rojih. Toliko zahtevajo drugi sloji in coloradski štrajkarji so opravičeni, da se bojijo za priznanje. In zadobili ga bodo, če bodo še nekaj časa vztrajni.

Državna zbornica je iz svoje srede izvolila odbor, ki bode preiskal razmere v južnem Coloradu ter izdal poročilo na prihodnji seji, to je, prihodnjega spomladi. Pa čemutakrat? Sedaj je čas, da se stvar temeljito preišče in popravi.

\$50.000 so te dni prejeli coloradski voditelji štrajka od illinojske unijske U. M. W. of A. Dotična unijska bode pozneje poslala še lepih sto tisoč. S takimi podporami morajo naši štrajkarji zmagati.

Bodočnost organiziranega delavstva je v veliki meri odvisna od uspeha coloradskega štrajka. Zato je dolžnost vsacega, ki sploh kaj pripomere, da pomaga tukajšnjim štrajkarjem. Oni so mučeniški delavski razred in se bojijo s hrabrostjo in velikim žrtvovanjem. Zato so pa deležni vsega usmiljenja od nas ne direktno prizadetih delavcev, za katere se premogariji bojujejo. Spominjajmo se jih ob vsaki priliki.

Federalni vojniki ne bodo še tako hitro odpoklicani iz štrajkarskega okrožja. Ammons in Chase, sedaj ko imata milijon dolarjev na razpolago, sta že govorila, da bosta poslala miličarje nazaj v južno Colorado toda Wilson jima je odločno povedal, da milica ni v stanu vzdrževati mira in da bodo federalci ostali tam kjer so, dokler se razmere ne rešijo.

Federalni vojniki še vedno odganjajo stavkolomilce, in vsled tega so pa operatorji kar divji. Vsak dan se zatekajo k Col. Lockettu, toda zaman. Posta va tej državi prepoveduje uvažanje stavkolomilcev in ta postava bode spoštovana, vsaj dokler so federalci tukaj. Taka pravica pa tudi ni jako prijetna stavkolomilcem. Delati ne smejo, v druge kraje jih je pa sram iti.

Dva federalna poslanc iz Washingtona sta dospela v Trinidad. Preiskala bosta razmere v štrajkarskem okrožju in če mogoče tudi posredovala v svrhu dovršitev štrajka.

Državna zbornica je zadnjo soboto zaključila svojo izvanredno sejo in brez, da bi se bilo kaj storilo za rešitev se danjih razmer. Skoro vsa zbornica je bila takorekoč pod kontrolo operatorjev in vsak kot delavec naklonjenih poslancev, je bil zadržan. Infamni poslanci so sprejeli predlogo, da se davkoplačevalcem naloži strošek državne milice, med tem je pa bil porazen predlog, ki je določal, da bi bogatini plačali ta davek potom dohodninskega davka. Milica je delala v korist kapitalistov, in pravilno bi bilo, ko bi tudi oni plačali vse stroške. Toda večina zakonodaje ni videlo tako, in to naj si zapomne vsak državljan, da se takega mrčesa vdrugič ne izvoli. Se neka druga predloga določa guvernerju oblast prepovedati prodajo strelnega orožja kakor tudi alkoholičnih pijač tekom nemirov. Malo prej, ko se je zaključila seja, je Ammons dobil brzojav od predsednika Wilsona, kateri je svetoval guvernerju, da naj ne dovolji, da bi se zaključila seja prej ko se ne reši štrajkarska situacija. Ammons je pa še vrhu tega hudo okrcal, za kar se pa kapitalistični guverner sploh nemi. Wilsonu je odgovoril, da je zbornica uredila več stvari za rešitev štrajka, kar je pa velika laž. In Wilson sedaj dobro ve, da se mu je Ammons lagal. Vse kar je zbornica naredila, je bilo, da je dala guvernerju milijon dolarjev, da bo še nadalje lahko plačeval miličarje in gumene, ki pa itak niso za drugega kot za delati zgago, nemire ter pobijati nedolžne otroke in ženske.

Državna zbornica je iz svoje srede izvolila odbor, ki bode preiskal razmere v južnem Coloradu ter izdal poročilo na prihodnji seji, to je, prihodnjega spomladi. Pa čemutakrat? Sedaj je čas, da se stvar temeljito preišče in popravi.

\$50.000 so te dni prejeli coloradski voditelji štrajka od illinojske unijske U. M. W. of A. Dotična unijska bode pozneje poslala še lepih sto tisoč. S takimi podporami morajo naši štrajkarji zmagati.

Bodočnost organiziranega delavstva je v veliki meri odvisna od uspeha coloradskega štrajka. Zato je dolžnost vsacega, ki sploh kaj pripomere, da pomaga tukajšnjim štrajkarjem. Oni so mučeniški delavski razred in se bojijo s hrabrostjo in velikim žrtvovanjem. Zato so pa deležni vsega usmiljenja od nas ne direktno prizadetih delavcev, za katere se premogariji bojujejo. Spominjajmo se jih ob vsaki priliki.

Federalni vojniki ne bodo še tako hitro odpoklicani iz štrajkarskega okrožja. Ammons in Chase, sedaj ko imata milijon dolarjev na razpolago, sta že govorila, da bosta poslala miličarje nazaj v južno Colorado toda Wilson jima je odločno povedal, da milica ni v stanu vzdrževati mira in da bodo federalci ostali tam kjer so, dokler se razmere ne rešijo.

Federalni vojniki še vedno odganjajo stavkolomilce, in vsled tega so pa operatorji kar divji. Vsak dan se zatekajo k Col. Lockettu, toda zaman. Posta va tej državi prepoveduje uvažanje stavkolomilcev in ta postava bode spoštovana, vsaj dokler so federalci tukaj. Taka pravica pa tudi ni jako prijetna stavkolomilcem. Delati ne smejo, v druge kraje jih je pa sram iti.

V zalogi imamo tudi knjigo „Naša zdravila“.

Za slovenske štrajkarje.

Upravništvo „Glas Svobode“ v Chicagu nam je poslalo vsoto \$66.90 v podporo slovenskim štrajkarjem v Coloradu. Dotično svoto so darovali, kar posnemamo iz G. S. štev. 39: Veselični odbor slavnih družtev v Conemaugh, Pa. \$23.50; iz Dunlo, Pa. \$19.85; iz Calumet Mich. \$23.55.

Označeno svoto smo naložili v Minnequa banko in jo bomo razdelili ob prvi mogoči priliki. Da se pa stvar tem pravičneje reši, da se denar razdeli med najbolj potrebne, smo sklenili dati zadevo v roke posebnega odbora, ki bo sestavljal iz upravnika tega lista in še dveh drugih oseb. Eno mesto je zavzel zastopnik Glas Svobode, g. Fr. Petelin, tretja oseba se bode pa pozneje izbrala.

V zadnjem času nam je marsikdo povedal, da bi rad daroval za štrajkarje, ko bi kedo pobiral darove. To pa laiko storijo sedaj in prinesejo denar v našo pisarno ali ga pa izročijo g. Petelinu na 1218 Bohman ave. Rojaki, ki živijo na Gravu, ga pa lahko pustijo pri sl. brivcu g. N. Radoviču, za katerega vemo, da se bo rad potrudil za to blagosrčno delo. Torej, ako kedo hoče pomnožiti sedanjo nabrano svoto za sl. štrajkarje, naj prinese darove k nemu ali drugemu odborniku ozir. rojaku na Grovu. Apelujemo na vse dobrosrčne rojake, da nekoliko pomagajo štrajkarjem, izmed katerih je mnogo v velikih stiskah, posebno oni z družinami. Pomagajmo jim, kajti bojujejo se za nas vse delavce.

In nadalje, ta teden smo prejeli v podporo namen vsoto 50c od g. C. Makuc, Suxsek, N. J.

Uprava Slov. Naroda

Mehikanski štrajkarji so dobili prvo izbiro šotorov v novem Ludlowu. Prednost so dobili potom žrebanja. Za njimi so sledili Grki, nato Italijani, Amerikanci, Slovani in Črnogorci. Moški z družinami bodo ločeni od samecev, ravno kot bodo narodi.

Družbene države imajo sedaj 109.000.000 prebivalstva.

Voditelji premogarske unijske v Coloradu so se pričeli zavzemati, da bi kupili zemljo, kjer je stalo pogoreto ludlowsko šotorišče. Tam bi se pa postavil spomenik, ki naj bi delavstvu na veke kazal, koliko se je žrtvovalo v tem boju za pravice. Stvar še ni odločena. In ako bo ideja izvršena, tedaj se bo to storilo s prostovoljnimi darovi organiziranih delavcev ter njihovih prijateljev.

V Californiji je nek William Johns šel na letovišče v Wilbur Springs. Ko se je po več dnevem počitku vrnil v svoj kraj, je v časopisih bral, da je on umrl in da je bil pogreb urejen za dan, ko se je povrnil. Seveda, meščani, ko so ga videli živega hoditi po mestu, so mislili, da je vstal od mrtvih in so se ga radi prizora popolnoma ogibali. Konečno je s težavo prisilil nekega svojega prijatelja, da mu je razložil stvar.

Našli so truplo človeka v reki. Bilo je popolnoma podobno Johns u. Časopisi so obširno pisali o njem, kajti bil je zelo poznat človek. Najdeno truplo so popeljali na njegov dom in pogrebnik „ga je pripravil za pogreb ravno, ko se je vrnil na dom“.

Listnica uredništva — Nekaj dopisov smo morali preložiti do prihodnjic. — Rajaka F. Bojta v Denveru prosimo, da nam pošlje natančni naslov.

Pueblske novice

—Minulo nedeljo se je ob mnogo grobnih udeležbi vršil pogreb Matija Pakiža. Pogreb je imelo v oskrbi dr. Marije Pomagaj JSKJ. Sodelovalo je še štiri družih družtev.

—V noči od nedelje do ponedeljka je nastala povodenj v tem mestu, kakoršne ne pomne tukajšnja zgodovina. Hudo deževje med Pueblo in Colo. Springs je napolnilo reko Fountain, tako da je 20 čevljev visoka voda zadela ne obarovane dele tega mesta. Reka je poplavalala ter povzročila ogromno škodo. Voda je odnesla del Roger's Foundry, in samo tam je škoda blizu 50 tisoč dolarjev. Mostovi čez reko so bili dokaj poškodovani, toda ne odnešeni. Proge vseh železnic, ki peljejo ob reki, so bile tako hudo poškodovane, da se je ves železniški promet ustavil za več dni. Prebivalci v nižinah ob reki so se komaj rešili. Vzbudila jih je parna piščalka in ravno takrat, ko je voda že pričela zalivati hiše. Vse mesto je bilo pokonci, ne kateri so bežali v višje kraje, nekateri so pa kar drli k reki in policija je imela dosti opravka. Voda je sedaj ponehala in meščani se največ zabavajo s tem, da pobirajo drva, ki jih je voda prinesla. Pri marsikateri mizi se pa tudi mastijo s svinino ali govedino na račun farmarjev, katerim je voda odnesla mnogo živali. Človeških žrtev ni povzročila povodenj, toda ob času je pa v visoki vodi storil samomor nek delavec v Zinc topilnici.

—Prihodnja nedelja se bode otvoril Minnequa park. Glediško poslopje je pogorelo lansko zimo, tako da letos ne bo dramatičnih predstav. Radi tega so se druge zabave prekrbele.

—Naše občinstvo, ki zahaja v javne parke opozarjamo, da je mestna oblast strogo prepovedala, da bi kedo trgjal cvetlice po parkih.

—Uradne ure naše pisarne so od pol osmih zjutraj do 5ih popoldne. Drugače je tiskarna zaprta. Ako ima pa kedo slučajno kake važne opravke pred ali po naših uradnih urah, naj se pa oglasi na stanovanju upravnika blok in pol od tiskarne, namreč 1237 E. Abriendo ave.

—Gospoj M. Rehak je v sredo nekdo izmaknil dva tisoč dolarjev v zlatu, katerega je imela shranjenega v nezatrjeni denarni shrambi. Policija sedaj zasleduje dva Rehakova „boardarja“, ki sta zbežala.

—Nova „Kress“ prodajalna se nahaja nasproti tvrde Bernheim. V dotični prodajalni je več naših krasotic dobilo delo.

—Cerkveni odbor bode prih. nedeljo priredil vrtno zabavo v korist sl. farne šole.

—Ob raznih prilikah, spominjajte se sl. štrajkarjev.

Theodore Roosevelt se je pričel tokratna povrniti iz južne Amerike, kjer je raziskoval nerazkrite kraje. Našel je neko tisoč milj dolgo reko in poleg tudi razkril nek nov narod ter več rastlin in živali. Teddy se v kratkem poda na Španjolsko, da bo prisoten pri poroki svojega sina. Nato se bo vrnil ter pričel veliko politično kampanijo.

General Coxey je konečno dospel v Washington z majhno armado brezposelnih. Na sprednjih stopnicah kapitola je v četrtek držal govor.

NAROD

na zapadu in glasilo veze. Izhaja vsak petek.

Pla za Ameriko le proti predplači stane: za celo leto \$1.50; za pol leta \$1.00; za Evropo \$2.00.

Oglasi sprejemajo se po dogovoru. Dopisi in novice priobčijo se brezplačno. Dopisi brez podpisa se ne sprejmejo. Pri spremembi bivališca naj vsak naročnik naznanj poleg novega tudi stari naslov. Dopisi in denarne vrednosti pošiljajo naj se na naslov:

SLOVENSKI NAROD

BOX 1181, PUEBLO, COLO.

Pisarna : 117 W. NORTHERN AVE. : Office
TELEPHONE: MAIN 995

E. J. MENSINGER, urednik in lastnik

SLOVENSKI NAROD

The only Slovenian newspaper in the West. Published weekly by E. J. Mensinger, at 117 W. Northern Ave., Pueblo, Colo. The official organ of the "Western Slav. Association". Advertising rates sent upon request.

OSEBNA SVOBODA

Louis N. Hammerling

IX.

Dočim se je zdelo stvariteljem proglašanja neodvisnosti samoposebi umevna resnica, da so vsi ljudje enaki pred postavo, se je zdelo to čeli Evropi pred enim stoletjem in pol kot nekaj povsem novega. Družba v starem svetu je bila namreč zgrajena na ravno nasprot nem principu, namreč neenakosti pred postavo, na principu razreda, s posebnimi pravicami za nekatere in podložnostjo za veliko večino ostalih. Kmet ni mogel voditi pred sodiščem enake pravde z grajščakom in prisego navadnega meščana je razveljavila častna beseda plemenitaša. Upliv plemenitašev in bogatinov je bil večji kot pa pravice navadnih ljudi in ubogih.

Enakost pred postavo je zadnja stopnja prostosti. Prosto izvrševanje sodnijske oblasti pa je najvažnejši branik te prostosti. To so spoznali tudi stari ritalji ameriške ustave. Veliki so upeli od strani sodnikov, imenovanih po milosti kralja in odvisnih v svoji službi od iste milosti. V sled tega se je poskrbelo v konstituciji za to, da se popolnoma loči pravosodje od zakonodajne in izvršne veje zvezne vlade. Da, prvič v zgodovini človeštva se je postavilo pravosodje nad obe drugi panogi kot najvišjega sodnika celo glede zadev suverenitete.

Množicam zatiranih v Evropi se je zdelo ta nauk o enakosti pred postavo kot nekaj evangelij rešitve na zemlji. Skupno z zagotovilom prostosti vesti v verskih zadevah je tvoril zanje največjo privlačno silo, ki je vlekla preko morja. Zatirani Žid na Ruskem, ki je brez pravic v svoji domaći deželi, si je želel življenje v kraju, o katerem je vedel, da se bo ravnalo z njim, kot z drugimi ljudmi, kjer so „progromi“ nemogoči, kjer bi se pred sodiščem osmešilo razne obtožbe, katere se v starem kraju dviguje proti njemu. Ako je mogel zgrabi skupaj sredstva ali dobiti pomoči od svojih bratov, je odšel z doma ter prišel v obljubljeni deželo. Na tisoče in tisoče jih je sedaj tukaj ter se jih prišteva sedaj k najboljšemu delu naših državljanov.

Poljak, kateremu se ni dovolilo negovati spomine na slavno preteklost naroda in ka terega se je sililo, naj se združi z narodom, katerega je sovražil, ne da bi se mu dalo sredstev na primerno izobrazbo, se je željno oprjel priložnosti, da služi idealom, za katere so se borili njegovi očetje in sicer v obliki, ki je odgovarjala tedanjim časom. Na stotisoče jih je sedaj tukaj in njih prirojena ljubezen da prostosti najde sedaj zadoščenja, katerega niso mogli najti v starem kraju. Krasna Italija, nanovo oživljena vsled narodnega združenja, pošilja vsako leto semkaj na tisoče svojih sinoč in hčera, ki vidijo v ve-

liki republiki tostran morja moderno ponovitev stare rimske republike, ki pa je izboljšana v toliko, da bo ušla usodi stare rimske. Tu prevladujejo namreč moderni principi tvorjenja narodov in asimilacije, katerih stari še niso poznali. In k temu narodu, ki nastaja pripomorejo v veliki meri tudi Italijani.

Tako bi lahko našli še več drugih narodov in plemen, ki so prišla semkaj v Ameriko. Vse pa je vodila svetla zvezda namreč zagotovilo prostosti, ojačeno z ustavno zagotovitveno pravico enakosti pre postavo.

Sedaj pa, ko so se ustanovili tukaj, se niso le poslužili prilike da si izboljšajo svoj življenski položaj, temveč so prevzeli s pravicami državljanstva tudi dolžnosti z odgovornostjo, izraženo v ustavi, „da se blagore prostosti ohrani in našim potomcem.“ Vsi ti pa stojijo sedaj pred pretečo nevarnostjo, da se jih oropa prav iste prostosti, ki jih je prignala sem v to deželo. Ako ne opazimo dan na dan težnjo, da se uveljavlja zakone, ki imajo namen popraviti to ali ono zlo, brez ozira na celotno maso državljanov, ki so prizadeji pri tem?

V različnih državah so že uveljavljene postave glasom ko jih se preiskuje in zasleduje na podlagi ovadb, dasiravno je to naravnost nasprotno duhu, če ne črki konstitucije ter razdira osnovno pravico državljana, da je varen v svojem domu. V slučaju delavskih nemirov se je dovolilo, da se stavi vojaški zakon nad civilnega, kljub čisto jasnemu principu, da mora biti vojaštvo v vsakem času podrejeno civilnim oblastim. Neki častnik se je obsodil radi kršenja državne postave, ki jo prepoveduje popisovanje načina, kako se izvrši smrtno obsodbo nad zločinci, dasiravno je prostost tiska za vse čase nedotakljiva.

Tekmovanje se je prepovedalo, ker ni bil namen delati denar, ampak škodovati trgovini drugega. Druga postava določa, da je prepovedano kupovati mleko ali smetano v enem delu države za višjo cenno kot pa v drugem. Princip, da je smatrati človeka, katerega se dolži hudodelstva, za ne dolžnega dokler se ga ne spozna krivim, je bil postavljen na glavo ter se zasleduje v različnih državah ljudi radi nedovoljenju prodaje opojnih pijač. Veliko je postav, s katerimi se omejuje tekmovalstvo v delu. Te postave je najti v obliki določb za dovoljenja, zvezana s izpraševanji, ki pa imajo po večini izrecni namen da se daje le omejenemu številu ljudi monopol v tej ali oni trgovini. Celo dajanje odlikovanj v svrhu pospešanja trgovine se je prepovedalo v interesu tekmovalcev. V nekaterih državah je kaznjivo piti vino ali pivo na železniških vlakih in to celo iz privatne steklenice.

Dva glavna motiva sta vzrok sedanega omejevanja prostosti. Prvi je sebičnost onih, ki iščejo zase dobička, kateri jim ne gre. Drugi pa je samolastnost onih, ki skušajo včasih z najboljšim namenom, usiliti drugim svoje lastne nazore o pravic in krivic in svoje lastne življenske navade. Prevladovanje tu opisanega duha, ki postaja z vsakim dnem močnejši in ki se vedno širi, tvori resno nevarnost za osebno prostost. Zgodovina nam kaže več slučajev, kako so izgubili narodi prostost, ker so dopustili, da se jim jo je jemalo počasi in neopaženo. Vsaka majhna izguba povzroči, da se druga završi tem lažje, dokler ni tiranstvo popolnoma ugonono bilo prostost. Na ta način postopajo tudi dandanes sovražniki prostosti, zanašajoč se na dobro naravo ljudstva in na

lastno spretnost in v nadi, da se ne bo narod prebudil, dokler je še čas.

Tudi ustava Združenih držav s svojimi določbami o pravicah ni več sveta tem sovražnikom prostosti. In ena najbolj čudnih prikazni situacije je, da gotovi ljudje, ki sodelujejo pri tem omejevanju prostosti ali ga odobravajo, nikakor ne vedo, da se tepta z nogami osnovne principe proste vlade in jasne določbe ustave. Naj navedemo tukaj slučaj, ki se je pripetil v senatu Združenih držav in ki kaže, kako je razširjenje indiferenca in pomajkanje vsakih misli.

Naj oživimo najprvo v spominu dejstvo, da določa peti amendment k ustavi Združenih držav, „da se ne sme nobene osebe oropati življenja, prostosti ali imetja brez pri mernega zakonitega postopanja.“ Šesti amendment pa izjavlja priprosto, „da se mora pri vseh kriminalnih zasledovanjih dati obtožencu pravico hitrega in javnega procesa potom nepristranske porote ter da mora stati obtožencu na strani zagovornik.“

Senator Jeff Davis iz Arkansas je v nekem govoru dne 23. junija 1910 v prid predloge glasom koje naj bi se prepredilo izstavljanje certifikatov za prodajo opojnih pijač v „suhih“ okrajih od strani zvezne vlade opisal na sledeči način prizor, kojega pričja je bil v svojem mestu.

„Mr. predsednik, bil sem pričja zelo značilnega prizora v našem mestu zadnjega aprila in sicer v sodnijski dvorani. V dvorani je bilo vse polno žensk morda kakih sto dobrooblečenih dam.

Vprašal sem kaj se godi in rekli so mi, da je velika porota pred kratkim stavila pred poroto trideset možkih radi nedovoljene prodaje whisky-a in da so ženske tu, članice Women's Christian Temperence Union of Russellville, prišle gledat, kako se bo zadostilo določbam postave.

Posledica tega je bila, da ni so mogle dobiti te stranke za govornika. Da, tudi varščine ni bilo mogoče dobiti. Raditega so se spoznali krivim ter so bili obsojeni od \$200 do \$1000. Večina teh mladih možkih de la sedaj na cestah.“

Nihče ne dvomi o tem, da je bilo pravilno, da se je obsodilo ljudi, katere se je spoznalo krivim. Ali se jih je pa sme lo oropati pravic, katere so zajamčene vsled ustave tudi najnižjemu hudodelcu? In ali se sme senator Združenih držav celo bahati s tem kršenjem zvezne ustave?

Ni pa to edina primera. Na vedli smo jo, da dokažemo, kako raste v tej deželi in pri gotovih slojih prebivalstva duh nestrpnosti za navade in način življenja drugih, strast, se usili drugim svoje lastne življenske navade. Ta strast pa je tako močna, da bo pogazila celo osnovne postave dežele ter oropala ljudstvo varstva u stavnih garancij.

In ta „visokostojča“ sodruga je hotela biti po izpovedi senatorja pričja, „kako se je zadostilo zahtevam postave.“ Ako se morejo dogajati ta ke stvari v eni stroki in pri prestopkih ene vrste, se lahko dogajajo tudi pri drugih in sploh pri vseh. To zavrtno delo je treba ustaviti in sicer takoj. V prvi vrsti pa je treba za to odločnosti. Prostost ne sme izgubiti niti pedi zemlje. Ako je izgubljena ena bitka, bo drugo težko izvojevati. Mi ne smemo čakati, da se bo ogrozalo naše lastne interese. Latinski pregovor pravi povsem pravilno, „da je naša zadeva, ako je hiša soseda v plamenih.“

Naprodaj ali v najem — gostilna in hotel, ki ima dober dohodek. Več se poizve na: 301 W. Northern, Pueblo.

Za čašo vinca rujnega

Pošten kristjan življenje da! Da, dal bi ga za tako vince, kakoršnega je do biti edinole v gostilni:

Joe Shuštar-ja
PHONE UNION 1026

201 E. NORTHERN AVE., PUEBLO, CO.

M. NOVAK & F. GREBENC

priporočata svojo
GOSTILNO
300 SPRING STREET
Točiva vedno sveže Noefovo pivo in najfinjša žganja ter prodajava raznovrstne smodke. Tudi prodajava Noefovo pivo na deželo. Za točno postrežbo jamčiva.

Pijmo ga, dokler živimo!

Najboljšega pa ima
MARTIN SIMSICH
Gostilničar na Grove

GOSTILNA

PETRIC & TEZAK
317 SO UNION AVE.
Je najbližja slovanska gostilna od Union kolodvora v Pueblu. Točijo se raznovrstne pijače. Rojakom se lastnika najtopleje priporočata.

Prijatelji nas podpirajo stem, da podpirajo oglaševalce tega lista!

Pueblo Bar
230 South Union Avenue
Sl. gostilna v glavnem delu mesta
John Perencevič, imitelj.

Dr. Moore
Zobozdravnik
3. in Main Street
nad Pueblo Savings Bank

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

Western Slavonic Association

Glavni sedež: Denver, Colorado

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEK, 4511 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: MARK MATJAŠIČ, 2322 Madison Ave. Butte, Mont.
I. Tajnik: JOHN KLUN, 616 Egin Place, Denver, Colo.
II. tajnik obenem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St. Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVICH, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

JOE PRIJATU, predsednik, 5222 Washington Street, Denver, Colo.
JOHN GERM, 412 Spring Street, Pueblo, Colo.
ALOJZ PROSEK, Box 272, Louisville, Colo.

POROTNI ODBOR

ANTON VODIŠEK, predsednik, 424 Park Street, Pueblo, Colo.
FRANK MALOVICH, Helper, Utah.
JOE LAKOVICH, Box 88, Louisville, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Pekek, John Predovich, Mihael Simičič, Joseph Videtich in John Dergano.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. H. MARTIN, Majestic Bldg., Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:

"SLOVENSKI NAROD", Box 1181 Pueblo, Colorado

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Druga izboljšana knjiga

Johanca, Vodiški čudeži

Založil Ludwig Benedik

Knjiga je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno popisano kake čudeže je delala Johanca na Reki in Vodica, kako je kri "Svicala" in kako je denar izvajljala iz vernega ljudstva ter kdo ji je šel na roko pri teh sleparijah, kar so izpovedale razne priče pred sodiščem. Vsebuje tudi pesem, ki jo je zložil faktor DANA v Ljubljani. Tiskana je na fini papir in ima rudeče platnice. Cena s poštnino vred je le 25c.

V zalogi imamo tudi knjigo "NAŠA ZDRAVILA in njih uporaba v domačem zdravljenju". Cena je samo 50c.

SLOVENSKI NAROD

Box 1181, Pueblo, Colo.

V prejšnjih letih!

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Zivelj so vedno po zahtevah narave in brez vsake razkošnosti. Absolutno nemogoče pa je za ljudi, ki žive v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Nenavadno življenje, kakor primanklaj svežega zraka in solčne svetlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino

Prvi uinek tega zdravila je, da očisti vse zaos'ale tvarine, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavljene hrane, ki so se vstavili v drob. Ti stari ostanke jedil zastrupljajo celi život. Drugo sredstvo je ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila.

V boleznih želodca v boleznih jeter v boleznih črevesja

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pomoč. Ravno tako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

Dobi se v lekarnah.

JOS. TRINER

Uvaževalec in Izvaževalec

133-39 S. Ashland, Chicago, Ill.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljkinim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih sklepkih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Ime, te ga vedno doma pri rokah, da ga lahko takoj rabite ako je treba.

"V Oblasti Satana"

Angleško spisal C. Frisbie; poslovenil E. M.

Konec povesti.

Daniel Devon je vstal, ko je bil ta zadnji odgovor spregovorjen.

„To ni sodnija,“ je rekel. „Bilo bi prav zadosti, če do kažemo tukaj, kedo je umoril Chas. Warda.“

„Je že dobro,“ je rekel pomožnik, „se bomo držali stvari. Miss Cummings, ali je vam znano če je bil eden ino zemcev, o katerih govorite, v tej hiši na noč umora?“

„Da, eden je bil, in ta je Mr. Loo.“

„Kako veste, da je bil tukaj?“

„Videla sem ga na koncu hodnika, ko sem prišla iz Wardove sobe.“

„To je bilo četrta na deset?“

„Približno takrat.“

„Kedaj potem ste ga pa zopet videli?“

„Ob enajsti uri istega večera.“

„Kje?“

„V hiši na šesti cesti.“

„Kaj je delal, ali govoril tam?“

„Pravil je, da diamanta ni bilo moči najti, in da je usmrtil človeka, kateri ga je imel v posesti.“

„Vi ste se večkrat sestali z Mr. Loo-om?“

„Da, gospod.“

Douglas je nekaj ukazal oficierjem, ki so kmalu pozneje pripeljali Indijca v soba. Ko je ta stal pri vratih z nagubanim čenim obrazom, je pomožnik vprašal:

„Ali je to Mr. Loo?“

„Da, gospod.“

„Ali je to ravno isti človek ki je stal na koncu hodnika na noč umora in namreč takrat, ko ste vi zapustili bankirjevo sobo?“

„Da, to je ravno isti človek.“

„In sedaj, Miss Cummings pogledajte desno roko tega Mr. Loo a. Ali na prstih najdete kaj izvanrednega?“

„Da sredinec ima noht podobno kremplju.“

„In mimogrede, vi ste pisali dve pismi na željo človeka, ki vas je poslal v to hišo, da zastopate Edith Digma, ali ne?“

„Ta preiskava je vsa ne redna?“ je zaklical Young. „Vprašanja so brezpomembna in sama dajejo sugestijo za odgovor.“

„Bodem priznal,“ je rekel pomožnik, „da smo bili tako zaposleni, da doženemo resnico, da se nismo vedno držali tozadavnih pravil, toda dasihmal ni bilo protesta, torej svedočba ostane kakor je.“

Miss Cummings je odgovorila, da je ona pisala pismi, katere je našel Young, in je še nadalje povedala, da je opustila dva roba s črkami „E. D.“ v bankirjevi sobi, enega zavitega okoli paketa, katerega ji je dal Mr. Loo in za katerega vsebino ona sploh ni znala. Povedala je tudi, da je nosila dolg plašč in lasuljo, katero je Douglas našel v Edithovi shrambi.

Povedala je o navzočnosti Margarete Felker in hiši na šesti cesti, in tudi kako je zbežala in kako so jo zopet vjeli ter spravili nazaj. Povedala je tudi o Adah, katera je bila go spodinja Indijcev v hiši na šesti cesti in da je ta ženska pozneje šla v Wardovo hišo, ko služkinja, da bi pomagala postiskati rajahov diamant, za katerega se je slutilo, da mora biti tam.

Douglas je bil potem zaprišen.

„Poroti hočem dati popolno izjavo,“ je rekel, „in to bo pojasnilo celo zadevo, ki je bila tako zamotana. To je sicer neredno, toda imam dovoljen-

je koronerja. Ko je mladi Ames dospel v New York, bil je, kakor sam trdi, zasledovan od ljudi, ki so iskali zelo dragocen diamant. Iskal je zavetja tukaj, v tej hiši pri svoji materi. Njegova mati je povedala zadevo gospe Devon, in ta se je spoznala z Indijci, da bi bila kupila kamen, če bi ga oni dobili. Šaj ni vredno omeniti, mogoče, da bi oni nikdar ne bi bili prodali njej, ali kateremu drugemu, če bi ga bili mogli dobiti v posest. Posredovali so z njo v nadi, da bi jim ona pomagala.

„Tekom posredovanja se je pa dognalo, da je bila Mrs. Devon rodem iz Indije in imela v posesti veliko in dragoceno izbiro draguljev, ki so bili prinešeni v to deželo, ko je Ward prišel. O tem so Indijci zvedeli in so se namenili priti v posest teh diamantov.“

„Ravno ob času teh dogodkov je pa Mrs. Devon seznanila, da bode Mr. Ward pripoznal Miss Edith Digma, kot njegovo dedkinjo. Mrs. Devon je bila zelo čudna ženska, in ne smemo biti preveč kruti z njo, kajti umrla je sinoči. Vi ste že slišali, kakim namenom je bila Miss Cummings uslužbenica in vi sedaj lahko sodite, za katero osebo je služila — lahko veste, kedo je kriv tega umora. Postava ne gre preko groba, radi tega se njeno ime ne bo rabilo večkrat kot potrebno.“

„Indijci so bili pregnani od hiše do hiše v tem mestu, to je potem, ko je Mr. Loo umoril Mr. Warda. Bili so pa ko nečno zasačeni in aretirani. Jaz namreč nisem imel časa, da bi bil preiskal tehične stvari glede oporoke, ampak zadostuje, da povem, da Mrs. Devon ni bila hči Mr. Warda, in itak ne bi bila podedovala noben del njegove zapuščine.“

„Džite se stvari!“ je kričal Devon. „Vaša dolžnost ni soditi zadevo o oporoki. Ko stvar pride v sodnijo, ne boste imeli vse po vaši volji!“

„In sedaj,“ je nadaljeval Douglas in obenem preziral Devona, „če oficierji pripeljejo vjetnike v sobo, tako da jih Miss Cummings more identificirati kot one, ki so sodelovali pri umoru Charles Warda, tedaj gre zadeva lahko v roke mrliške porote.“

To je bilo storjeno in po preteku desetih minutah je bila izrečena sodba proti Mr. Loo-u in njegovim tovarišem. Umor je bil storjen, kakor se je glasila obsodba, s strupeno vonjavo, vsiljeno v usta in nosnice potom namočenega roba, namreč v rokah močnega človeka.

Vjetniki so bili odstranjeni in Douglas se je obrnil k Devonu in Youngu, ki sta stala tam, kot človeka brez vsacega upanja.

„Ne bodem zahteval, da se vaju kaznuje radi sodelovanja v tej zadevi,“ je rekel Douglas. „Vi, Mr. Young, boste zgubili službo kot pomožnik in za vselej bode vam zabranjeno opravljati zasebno detektivsko delo v New Yorku. Vi, Mr. Devon, ste zgubili vašo soprogo in premoženje, katerega ste upali zadobiti, kajti vsak dolar Wardovega premoženja pride v roke Digmatovih otrok, vpoštevši tudi njegovo zavarovalnino.“

„Igrala sta jako spretno in pogumno, toda izgubila sta. Nikakor bi ne smela dejati umor na Edithov vrat. Podlaga umora je bila postavljena v Indiji, še ko je vaša soproga dobila zavetje pri umrlem bankirju. V njej se je vzgojil karakter, kateri je branil, da bi bila ona postavno vzprejeta v

Wardovo rodbino, ta karakter, ki jo je vodil v družino Indijcev, potem ko so prišli sem, in njena zveza z njimi je vodila do umora.“

„In radi tega se je skoro zgodilo več umorov,“ je nadaljeval detektiv, „in vsaj še en drug umor je posledica tega, toliko znamo. Človek, ki je umrl v hiši na šesti cesti (za katerega je Edith popisala izvestje na smrtni postelji) je zadobil smrtno rano, ko je skušal usmrtiti mladega Amesa. In poleg tega, skušalo se je usmrtiti še drugih oseb, toda to kar pustimo.“

„Rajahov diamant,“ je nadaljeval detektiv, „je sedaj v moji posesti. Vzsel sem ga Mr. Loo-u, ki je bil aretiran v Devonovi hiši sinoči. Ko Mr. Deering, ki ga je kupil od Ames, dokaže meni, da je plačal carino, mu ga nemudoma izročim pod pogojem, da ga pošlje v inozemstvo ter ga da razsekati v manjše kamne. Ta kamen je povzročil že zadosti tragedije in mora biti vzeti iz oblasti satana.“

Ko je detektiv zapustil hišo da se je povrnil v svoj urad, spremljal ga je dr. Fuller.

„Jako hude sem se varal, ko sem mislil, da so bili sledovi katere ste vi sledili, le postranska stvar,“ je rekel zdravnik. „Bili so v resnici zele naravni sledovi. Toda samega sebe sem se pa zadovoljil s tem da mi je mladi Ames obljubil dati vzorce strupa ter proti strupa.“

„V kriminalnem delu,“ je rekel Douglas, človek ne sme delati teorij ter se istih držati. Ko dokazi gojijo motive, ti se morajo preiskati. Postranska stvar največkrat popelje človeka na pravo pot.“

„Well,“ je rekel Bob, „grem v pisarno, da pogledam v kuverto. Ako preiskava oziroma zaključek mrliške porote podpira vaše prerokovanje, tedaj vam dolgujem en obed.“

„Dolgujete mi ga,“ smeja je reče Douglas, „prerokoval sem, da je bil umor storjen radi prihoda podstrešnega stanovca.“

„Ne razumem, kako more tako biti,“ je rekel Bob.

„Well, ko bi nikdar ne bil prišel v hišo,“ je odvrnil Douglas, „tedaj bi Indijci nikdar ne bili iskali rajahov diamant tam.“

„V tem imate prav,“ je bil odgovor, „toda boj za premoženje bi se bil še vedno nadaljeval.“

„Toda ne bi bil vodil k umoru,“ je odvrnil Douglas.

Mr. Loo je plačal grozni čin na električnem stolu, in drugi sodelovalci so dobili dolge dobe v strogi kaznilnici. Margareta Felker in njena mati sta dobile veliko podporo od Edith Digma. Viljem Digma je pa opustil njegove lenobne značajke ter se tako uredil, da je bil v čast svoji rodbini.

Naše zaostale naročnike prosimo da obnovijo naročnino, ob enem pa nam naj povedo če jim je ta povest ugajala, tako, da se bomo vedeli držati pri izbiri prihodnje povesti. Ured.

Farmerji ne štrajkajo!

Velikanski štrajk v pregorovih po Colorado je izučil marsikatero našega rojaka, da od kapitalistov ne more družega pričakovati kot svinčeno kroglo, glad in bedo, zato so se pa začeli zanimati za farme in do sedaj sem prejel že veliko vprašanj za kmetije iz vseh krajev Colorade.

V enem mesecu je prišlo sem v Sheldon, Rusk County Wis. dvajset rojakov in vsi so kupili svet v Sheldonu. Iz Somerseta sta prišla Bizjak in Augustin ter se takoj naselila na farme. Iz Pueble je prišel rojak Frank Mehle in se tudi takoj naselil. Pišite tem rojakom, kako se oni počutijo sedaj in kako so zadovoljni s to zemljo. Ako pa hočete zvedeti kako je tukaj tedaj pa pišite za vse informacije naravnost na

A. H. SKUBIC
Sheldon, Wis.

C. A. WENNERMARK ZLATNINAR

Vsakovrstna popravila moja posebnost. Vse delo je najboljša vrsta in jamčimo. Prostor se nahaja v bloku blizu Pike's Peak na 410 West Northern Ave., Bessemer

EXPRESS

Kadar potrebujete ekspresmana za prevažanje kovčegov ali drugo premoženje, tedaj se obrnite na edinega slov. ekspresmana v Pueblo:

MIKE EGAN
440 SANTA FE AVE.
PHONE MAIN 1027
Po dnevi nasproti Union Depot. Telefon Main 999. Točna postrežba!

Za zavarovalnino proti ognju, za posojila, za nabavo ali prodajo posestva, obrnite se najprvo na:

F. W. ROGERS
320 W. NORTHERN
PUEBLO, COLORADO

McGovern Coal Co.

prodajalci premoga
TELEPHONE MAIN 881
Corner C and Plum Street

PIJTE

PIVO!

Pohištvo

po zelo nizki ceni

Raznovrstno pohištvo, kot postelje, modroci, stoli, omare, peči, shrambe, štedilniki, mize, šivalni stroji, itd., se dobijo najceneje pri

SAM NELSON
TELEPHONE UNION 1660
203 SO. UNION AVE. PUEBLO, COLO.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro Ogrsko.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, prosto vino, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington. Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbni porobrodi na dva vijaka Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Argentina, Oceania. Novi parobrodi se grade.

Parniki odplujejo iz New Yorka ob 3 uri popoldne. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & Co.
2 Washington St., New York

ali na njih pooblaščenih zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

STANKO & SAJBEL

Slovanska Trgovina z grocerijo in svežim mesom.

Pri nas se vedno dobe fine kranjske klobase, suha rebra in drugo prekajeno meso.

Imamo obširno zalogo specerjskega blaga (grocerije). Domače pecivo je naša posebnost.

Zastopamo Slovincem dobro znano manufakturno družbo W. F. SEVFERA CO. in imamo polno zalogo SEVFEROVH ZDRAVIL.

V naših prostorih se nahaja poštni urad, kjer se dobijo poštne znamke in Postal Money Orders

Postrežba je točna. Slovincem se na jto pletje pripravljamo.
PHONE MAIN 137
314 PARK ST., — PUEBLO, COLO.

The CHICAGO LIQUOR HOUSE

Uvaževalci in prodajalci! — Kentucky žganja, izvrstnih vin in drugih dobrih pijač ter smodk, prodajamo na drobno ali debelo. Naša posebnost je prodaja Walterjevega piva v sodčkih ali steklenicah. Imamo dva slovenska razvaževalca! Naročite od teh! Posebno nizko ceno napravimo pri večjih naročilih. Kadar imate veselico, svatbo, krstijo ali kako drugo slavnost, tedaj naročite pijače in smodke pri nas! — PHONES: Main 197 ali 1408

H. LEVIN & SON, lastnika
Cor. 1st & Main St., Pueblo, Colorado

TISKARNA SLOVENSKI NAROD

je edina sl. tiskarna na zapadu in izvršuje vsakovrstne tiskovine lično in pravilno.

P. O. Box 1181 Tel. Main 995

Ali ste že ponovili naročnino na "SLOVENSKI NAROD"?

JOHN BARKAR
Slovenski Kovač

se priporoča sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela.

PHONE 2505 W
VOGAL C & PALM

M. GRAHEK, ESTATE

(Nasledniki Math Grahek-a) Trgovina z raznovrstnim blagom. Imamo obširno zalogo možkih oblek in potrebščin, kakor tudi obuvala, kovčegov, pohištva, železne robe, itd. itd.

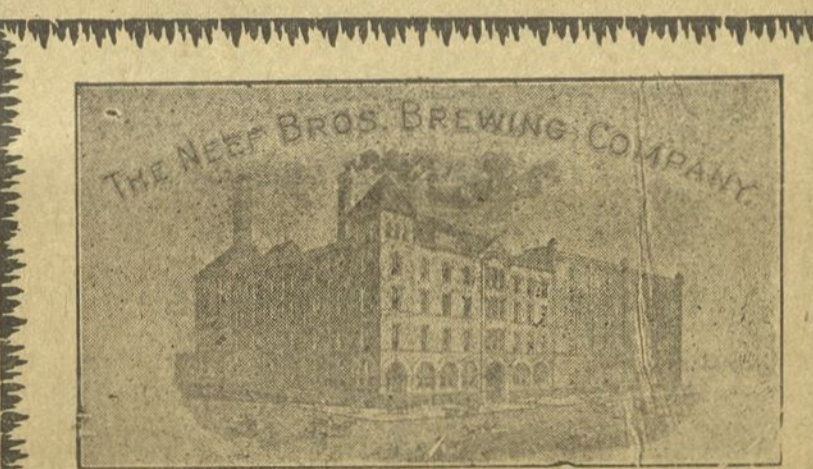
Prodajamo Trinerjevo Vino na debelo!

Gostilničarji! Naročite to vino naravnost od nas!
TELEPHONE MAIN 1094
1201-3 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.

The Austrian Mercantile

Se priporoča cenjenim rojakom v obilen obisk kateri hočejo kupiti vedno sveže in posušeno meso, kakor tudi vsakovrstno GROCERJSKO BLAGO. Posebnost so suhe domače kranjske klobase. Postrežba solidna. Cene niske.

JOHN GORSICH
1206 SO. SANTA FE AVE. PHONE MAIN 359

NOVAK & GREBENC

Pueblo, Col. Zastopnika za južno Colorado

Izvrstna pijača!

Walter's GOLD LABEL BEER

"It's in the Brewing"

THE WALTER BREWING CO.
PUEBLO, COLO.

Izvirna poročila

Colo. City — Naznanja se bratom dr. Zvon št. 6 ZSZ, da se je na zadnji seji, kateri se je vršila 17. maja, sklenilo, da se vsacega člana, ki se ne udeleži vsaj vsake tretje seje, kaznuje po pravilih. Taki član, ki ne zahaja k sejam se smelo ne šteje za dobrega člana. Več je takih ki pošiljajo mesečne prispevke po katerim drugim, toda to ni prav, to ni lepo. Kadar je treba kaj važnega u kreniti, pa ni članov na seji. Svetoval bi bratom, da naj ne hodijo po drugih krajih iste večere, ko se seje vršijo. Rajši odložite vaše sestanke na prihodnje večere, ker vem da nima noben član kaj zelo važnega, da ne bi mogel odločiti se ter se vdeležiti seje, ki je za vsacega člana nekaj važnega. Ni treba si misliti, da se brez mene lahko sklepa na sejah. Da, stori se lahko, toda običajno je potem preveč ogovarjanja, kar bi ga ne bilo, ko bi se vsi člani udeleževali dr. sej. Torej naj bo za vselej povedano, da se od članov zahteva večje zanimanje za društvo ter seje.

Ob enem pa naznanjam, da se je sklenilo obdržati izvanredno sejo prihodnje nedelje dne 24. maja ob pol 3. uri popoldan v navadnih prostorih. Vsak naj se udeleži, kajti na tej seji se bo govorilo nekaj važnega, kar pa bo v korist slovenskih štrajkarjev. Saj vidite, kako hudo so prazdeti, v kakšnem stanu, da se nahajajo, zato je treba nekaj napraviti tudi pri nas, da pomagamo ubogim delavcem, ki se borijo s krutimi kapitalisti in s pomolovanjem vrednim Rockefellerjem. Ta boj štrajkarjev je v korist vseh delavcev, ter je tudi naša dolžnost, da jim po svojih močeh pomagamo. Organizirani delavci zahtevajo le pravice, in pri tem trpijo pomanjkanja. Pomagajmo jim, da se bodo mogli še v nadalje boriti proti globokim žrelnim kapitalistom. Torej pomagajmo ubogim štrajkarjem, obratno in že

nam, da jim s tem pokažemo da se zanimamo zanje, da odobravamo njihov boj v korist vsega delavstva. Kar je tukajšnjih Slovencev, vsi dobro delajo po mlinih. Tukaj ni eden, da je prizadejan o štrajka. Z delom vseeno napreduje, razun kar se tiče premogarjev. Oni bolj po malim delajo, toliko samo, kar jim je potreba da vstrajajo. Zato nobenemu ne svetujem, da bi sem prišel iskati dela v tukajšnjih rovin, ker imajo zelo slabe razmere. Vzrok je, mislim, ker so rovi majhni in pa preveč delavcev. Vsakemu organiziranemu delavcu dajo nekaj zaslužiti, tako da le po malo zaslužijo. Ko bi bilo v južnem Colorado enkrat konec štrajka, tedaj bi bilo tudi tukaj boljše.

Torej glede izvanredne seje. Namen več članov dr. Zvon je, da se skliče izvanredna seja, na kateri se nameravajo pogovoriti, da bi na pravili izlet ali piknik, kakor snega tukaj še ni bilo. Dobiček naj bi se razdelil polovico v društveno blagajno in eno polovico pa premogarskim štrajkarjem. Kedaj se potem napravi, se torej ukrene na izvanredni seji. Zato naj se vsaki gotovo udeleži. Vsacega naj to zanima in naj nikdo ne zaostane. Kedaj se bo vršil iz et bodem sporočal v prihodnji številki, tako da bo vsakemu dana priložnost udeležiti se zabave na prostem pod vnožem visocih gor.

Pozdrav vsem članom in članicam ZSZ. vam štrajkarjem pa klidem: Stojte trdno kakor skala! Črna zemlja naj se pogrezne, ako kateri stopi v nesramno četo garjevcev!

Louis Lovšič

Butte, Mont. — V zadnji številki Slov. Naroda sem omenila nekoliko o tukajšnji veselici in sicer dr. Sluga in Orel. Omenila sem nekoliko od „kanderja“ in od Pueblčanov, da smo se znali zasukaati, kar je tudi resnica. A sedaj pa se eni togotijo, da sem pisala čez društvo in da obrekujem tukajšno naselbino. Pa saj jaz nič ne rečem

čez društvo, kajti če „kander“ res ni velik, to ni krivo društvo, ki ni gradilo dvorane. To je ležeče tistemu, kateri je delal poslopje. Pa tu di jaz nisem mislila kaj žalega, če pa človek pohvaljeno stvar, pa ni treba si tako glave beliti. Najprej je treba natančno prečitati, potem šele raztolmačiti, kako je pisano in kaj pomeni. Saj ni bilo nič lažnjivega pisano, iz humorističnega namena. O saj, ko bi bila druga ženska pisala dopis, potem bi bilo vse dobro, ali žali B-g, ker sem pa jaz, je pa vse „ferkert“.

Tudi slišim, da za kogar tukaj ne ugaja, da gre lahko ven iz Butte. Le bodite brez te brige, ker vem dobro, da ne delam nobenemu nič sitnosti in nikogar nič ne prosim. Vsem pošteno plačam, naj si bode mesar ali grocerist in tudi po gostilnah ni ni treba za nassvinčnika rabiti. Zatorej je brezpametno toliko ogovarjati. Kar se pa tiče mene in mojega soprogisa naj pa vsaka oseba mirno vest napravi. In kateremu se „feržmaga“ za pohvalni „denc“, ne morem pomagati. To vsak dobro ve, če dva plešeta in eden ne zua, tedaj je res nerodno. In tudi slišim, da se bodo šli eni učiti plesat v Pueblo. Častitam! In še enkrat opomnim vse one, kateri se toliko zanimajo zaradi zidnjega dopisa, da si naj utrujene glave odpočijejo, vsak kdor ima kaj „senca“ naj dobro prečita moj spis, in videl bo, da v njem ni nič žalega.

R. Krisman

Čenjeni bratje in člani dr. sv. Jožefa št. 56 K. S. K. J. v Leadville, Colo.

Vzbudite se vendar že enkrat, ne spite še nadalje spanje pravičnega v puščavi. Izpreglejte in videli bode, kaj se vse dogaja v naši leadvillski naselbini. Poglejte malo kaj dela naš dušni pastir Rev. John Perše.

Zalostna novica o smrti našega brata in člana Anton Zalarja, kateri je preminul 18. aprila, gotovo je vsacega, kdor je poznal pokojnika. Ali je tudi našega župnika in dušnega pastirja? Nikakor ne! njemu je kaj takega deveta briga. On pokojnika sploh ni hotel poznati ne kot svojega farana, in ne kot svojega sobrata društva sv. Jožefa št. 56 KSKJ.

Tu nekoliko podatkov iz življenja pokojnega brata Ant. Zalarja. Dotični je prišel v Ameriko pred štirinajstimi leti. Delal je v tukajšnji rudotopilnici kot marljiv delavec. V par letih si je nekoliko prihranil, misel se mu je vzbudila, da si preskrbi svoje domače ognjišče. Oženil se je pred desetimi leti, vzela je za ženo pošteno in pridno Slovenko. Poročil ga je župnik Perše; rodilo se mu je sedmero otrok, krstil jih je župnik Perše. Seveda, treba je bilo za vse to plačati in pokojni je tudi plačal, ker je bil dober kristjan. Hodil je obredeljah rad k sv. maši, kadar mu je čas dopuščal. Kot dober faran naše slovenske fars, je rad pomagal ter daroval za cerkev po svoji moči. Seveda se časi spreminjajo, in tako je bilo tudi pri nas. Pokojnik je zgubil delo v topilnici, primoran si je bil iskati dela drugje — šel je s ženo in otroci v bližino 18 milj oddaljeno rudarsko naselbino Gilman. Nekako pred sedmimi meseci se je tja naselil. Prišel je nazaj v Leadville skoraj vsaki mesec obiskati svoje prijatelje in sorodnike. In tako je obiskal našo naselbino tudi ob Velikonočnih praznikih ter pripeljal vso svojo družino v cerkev, kakor je to običajna navada kristjanov. In ta obisk je bil zadnji v njegovem življenju. Vrnil se je nazaj z nado, da gre zopet na delo. Prijela ga je huda pljučnica, kateri je podlegel v par dneh.

O njegovi smrti je bilo takoj obveščeno dr. sv. Jožefa kakor tudi dr. Vrh Hribskih bratov SSPZ, h katerim je pokojnik spadal. Tudi je prišel g. Joe Zalar, brat pokojnega, iz Pueblo. Odborniki rečenih društev kakor tudi rodni brat Jos. Zalar, so naznanili o smrti brata našemu župniku Peršetu, namreč s prošnjo, da se pokojniku iskaže običajna zadnja čast.

Na to se je župnik surovo izrazil in odločno trdil, da ga on nikakor ne pokopje, da ne spada v njegovo farno. Rekel je, da naj gre do duhovnika v Glenwood Springs, da pokojni spada v ondotno farno.

In tako, gospod župnik! Seveda, on je sedaj mrtev in ne bode več

prinesel dolarjev, kot je storil, ko je zadnjič obiskal našo naselbino. Sliši se, da sta se sestra naš pokojnik in župnik, in župnik je dobil nekaj dolarjev od njega kot darilo za cerkev. Naš dobri in častiti gospod župnik že dobro veda, da Zalarja več nazaj ne bo. Ali tako surovo in hitro se ne damo odgnati! Vzemimo na primer, da eden ali drugi naših faranov izgubi delo, primoran si je dela iskati drugod. Sicer bode vsaki gledal za delom prvo po bo bližnih naselbinah in to v 20, 30 ali 50 milj oddaljenih rudokopih. In ako ga tam slučajno zadene nesreča, ali res mora tak človek izgubiti vse pravice do fare katero je prej podpiral že leta in leta? Nikakor ne! Tega ne smemo dopustiti, da bi to stvar opravljal eden sam po svoji volji in to tisti, ki ga mi redimo.

In potem naš dični dušni pastir še opravlja na prižnici odbornike raznih društev ter spodbuja svoje verne ovčice, da naj v prihodnje gledajo, kaj da bojo volili pri društvenih volitvah. Pravi tudi, ne poslušajte teh slabih odbornikov, ki vas na slaba pota vodijo, verjamite le svojemu duhovniku, ker le ta je vaš pravi pastir! Pri tem tudi obeta šibo in to posebno članom dr. sv. Jožefa, kako da bo odrihal pa njih. Seveda bi se sleherni tresel pred temi šibami, ko bi bili mi sedaj v štirinajstem stoletju. Ali žalibog, gospod župnik, tista doba je minula, ne bode jo več. Naj tudi zna naš pobožni župnik, da imamo šest slovenskih društev v Leadville ter da vsa ta društva imajo dobre uradnike, in člani vseh teh društev so vsi napredni in zavedni Slovenci. In ta društva vzdržujejo slovenske farno, kakor so tudi dosedaj vzdrževali župnika Peršeta.

Torej svetujemo Peršetu, da ako nima drugega dela, v društva se mu tudi ni treba zaletavati in prepira delati. Ker star pregovor pravi: „Delaj za stvar, da bodeš kaj koristi imel od nje, prepri sam pride.“

FRANK MOHAR, l.r. član dr. sv. Jožefa št. 56 KSKJ.

Dvoje zdravljenj.

G. Tomaž Konopka iz Middletowna, Conn., je prišel v zelo slab položaj, ko sta mu žena in hči obenem zboleli. Piše nam: „Moja žena in hčerka sta zboleli na želodcu, in vse zdravljenje ni nič pomagalo. Nazadnje sem jim dal Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina, in v moje največje veselje sta obe hitro spet ozdraveli. Priporočiti želim to grenko vino vsem, ki bolujejo na želodcu, kot pristno zdravilo in beležim vdani Tomaž Konopka, 10 Union st., Middleton, Conn.“ Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino neprestano priporočajo s takimi pismi od vseh strani, ker je njegov učinek v boleznih želodca in drobca znamenit, posebno če je zapeka v zvezi z boleznijo. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333 1338 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Pri notranjih bolečinah je dostikrat samo potrebno, privedi kri do telesne površine. Poskusite jo nadrgniti s Trinerjevim linimentom

Slovenskim štrajkarjem!

Kdor zmed štrajkarjev bi rad redno dobval „Slovenski Narod“ in ne more plačati naročnine, lahko dobi list brezplačno pod sledečim pogojem:

ZAHVALA

Za povsem lep sprevod ter pogreb pokojnega Matija Pakiža, se vsem sodelujočim društvam tem potom najpriserčneje zahvalujem. Lepa zahvala sl. občinstvu, ki je obiskalo ranjega na mrtvaškem odru, zlasti pa lepa zahvala za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu.

Louis Anžič

prijatelj pokojnega Pakiža
Pueblo, dne 17. maja 1914

Zinke's Shoe Shop

318 West Northern Avenue

Tem potom se naznanja, da je g. Andy Raspet sedaj uposlen v Zinkejovi čevljarški delavnici na Bessemerju. Slovenci se torej vabijo, da zahajajo tja za razna popravila.

Kdor izmed štrajkarjev nam pridobi enega celotnega predplačnika za Sl. Narod, bo dobival list šest mesecev brezplačno; za dva celoletna predplačnika pa celoletno.

Sleherni štrajkar ima prijatelje in znance v drugih državah in krajih, ki bi si lahko naročili list. Marsikateri sploh ne ve o našem listu. Torej, ko bi vsak štrajkar v pismih svojim prijateljem priporočal ta list, tedaj bi se

število naših naročnikov zelo pomnožilo. In v takem slučaju bi bilo listu moči bolj uspešno delovati za zmago coloradskih štrajkarjev.

Zgorajšnja ponudba velja tudi za one štrajkarje, ki so za več časa zastali z naročnino. Priporočajte naš list, in če se kedo naroči vsled vašega priporočila, naj tak naročnik nam naznani naslov prijoročevalca.

Uprava Sl. Naroda

V kratkem bomo pismeno opozorili vse naše zaostale naročnike, izvzmiš štrajkarjev in onih, ki so nas v sedanjem času prosili potrpljenja. Sleherne-ga torej prosimo, da se takoj odzove našemu pozivu, namreč s tem, da obnovi naročnino. Kdor pa ne more takoj obnoviti, naj pa nam naznani, kedaj mu bode moče plačati. Kdor pa sploh ne misli obnoviti, naj pa bode vsaj toliko dostojen, da nam to naznani, kajti nepotrebnih stroškov v teh slabih razmerah nemoremo prenašati. Toraj, oglasite se v naši pisarni ali pa pošljite po pošti. Ne čakajte zastopnika ali upravnika!

Upravništvo "Slov. Naroda"

"NOVA ILIRIA"

Slovenska naselbina pri Merrill, Wis.

Vsem onim, ki se zanimajo za farmo in ki so nam pisali naznanjajo, da smo otvorili novo poslopje s pisarno na postaji MERRILL, kjer se lahko vsak zgleda, ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina „New Iliria“ leži do pet milj od mesta Merrill s blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celem dolini nenavadno hitro razvija. Glavna reka države, „Wisconsin River“ teče mimo mesta skozi naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Eno miljo od naselbine so dve leti stari naseljenci, ki so letos zgradili novo sirmarno. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska, nič kamenja; zemlja valovita brez vsacega močvirja, s dobrim trdim lesom ki se lahko proda. Cena samo še za maj in junij \$16 aker. Plačilni pogoji lahki in po dogovoru. Kdor ne najde vse natanko, ko je pisano, se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte, da bo vaša zemlja hitro rastle v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijskih mestih s veliko bodočnostjo. Prište po pojasnilo na: ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WISCONSIN.

Čenjeni Slovenci! Uljudno vas vabimo, da si ogledate našo veliko prodajalno in se prepričate kako poceni si lahko založite z raznovrstnim pohištvo. Vam nudimo nizke cene, lahke plačilne pogoje ter prijazno postrežbo. Radi tega že imamo lepo število zadovoljnih, slovenskih odjemalcev.

C. S. KEENE 313-15 N. Union Ave.
FURNITURE, CARPETS, STOVES Pueblo, Col.

Pristopnina
k podpornemu društvu
SLOVAN št. 3 Z. S. 7.

je znižana do polovice in namreč do 12. avgusta 1914. Plača se, kot na primer: od 16ega do 20ega leta samo \$1. pristopnine, potem pa za vsacih pet let po 25c več. Zapadna Slovenska Zveza daje en dolar (\$1) bolne podpore vsaki dan, in \$500. posmrtnine. Poleg tega daje lepe podpore za razne poškodbe. Mesečni prispevek znaša samo \$1.35. Zenske se tudi lahko vpišejo za polovico podpor in posmrtnine. Društvo se je že zelo lepo razvilo in postaja čimdalje bolj ugledno. Zlasti, ker je to domača Zveza, apelujemo na tukajšnje Slovence in Slovenke, da se nam pridružejo v velikem številu, da tako povzdignemo našo organizacijo do lepšega stališča, in da bode v ponos vsem zapadnim Slovincem. Zglasite se pri dr. Vogtu ali pri taj.: J. Germu, 412 Spring.

'SIMOLINA' in 'BANNER' MOKI
sta slični starokranjski moki. Vprašajte vašega grocerista po imovnih mokah.

KRESS

5c. - 10c. - 15c. in 25c. prodajalna
Otvoritev nove prodajalne
v soboto 23. maja ob 8:30

Naprodaj bodo ob tem času enamelate sklede, kotli, ponve, in druge raznovrstne kuhinjske posode. Cena samo 25c.

Krasne slike v okvirjih, cena je 25c

V naši veliki zalogi se dobijo najboljše slaščice, potrebščine za šivilje, trakovi, čipke, vezila, nogavice, suha roba, železnina, plehnato blago, toaletno blago, itd.

Pazite Kressova izložbena okna!

VABILO NA ZABAVO

— katero priredi —

Odbor slovenske cerkve "Marije Pomagaj"
Na cerkvenem vrtu, popoldne in zvečer, prihod. nedeljo dne 24. maja

Zabava bode raznovrstna. Na razpolagi bode vsakojakih okrepčil, mnogo petja in deklamacij, kegljiške tekme za prvenstvo, itd. Dohodek je namenjen za nove opreme pri slovenski šoli.

Sloven. občinstvo se uljudno vabi!

CERKVENI ODBOR